

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

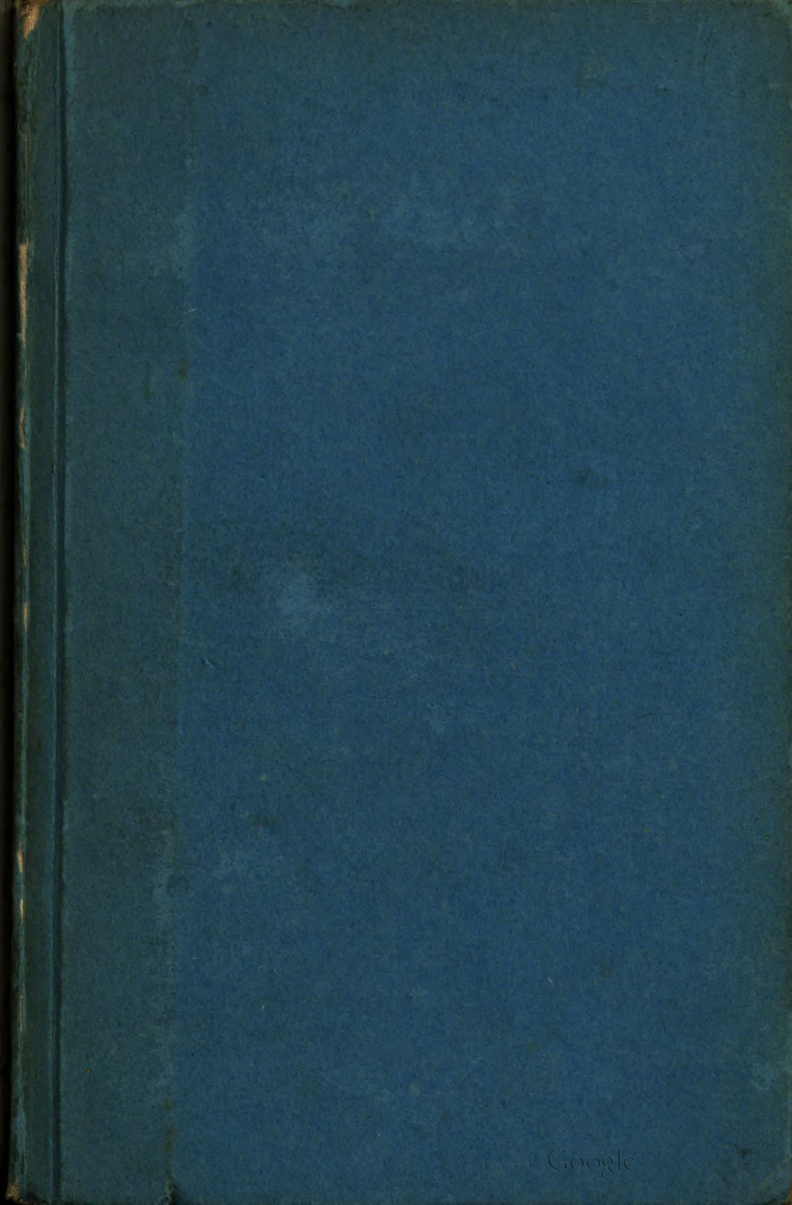
Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

~~1195~~
1195
G28.

P R O E V E N

V A N

G E E S T E L I J K E

O D E N E N L I E D E R E N :

U I T G E G E V E N D O O R

A H A Z U E E R V A N D E N B E R G .

T W E E D E D E E L .

P R O E V E N
v a n
G E E S T L I J K E
ODEN EN LIEDEREN.

Te UTRECHT
bij de WED.^r J. v. SCHOONHOVEN. 1783.

NED.
LETTERK.

◦ AAN MIJN

BROEDER EN ZUSTER

Geliefde twee, die mijne lieve Moeder
Zoo wel als mij, met smert gedragen heeft,
Neemt aan in gunst, MIJN ZUSTER en MIJN BROEDER,
Het liefdepand dat mijne hand u geeft.

En zoudt gij't niet met zoet vermaak ontvangen?
Een broederlijk geschenk, in stichtlijk dicht,
Gij schiept voorheen vermaak in mijn gezangen;
En vondt uw ziel door haar gebruik gesticht.

Ook hier kunt gij, uw ziel tot sterkte, zingen,
Van 's Heilands liefde ende eer van 's Heeren naam,
De schoonste stof der reine hemellingen.
Komt voegen wij en hart en stem te saam!

Zingt dus of leeft dees Godgeheiligde Oden!
Ach dat het u tot troost en zegen zij!
En vindt gij zulks, in smerten en in nooden,
Gedenkt dan, met een teder hart, dan mij.

VOOR-

Eindelijk ontvangt gij, LEZER, het tweede deeltje dezer Geestelijke Oden en Lieder. Het heeft den Uitgever hartelijk leed gedaan, dat hij aan de begeerte van velen, die verklaarden dat het gebruik van het vorige deeltje, door Gods bijzondere goedheid rijkelijk aan hunne zielen ware gezegend geweest, en die, uit dien hoofde, sterk om de uitgave van het tegenwoordige aanhielden, niet eerder heeft kunnen voldoen. Hij is daar in gedurig belet geworden.

Des Uitgevers bezondere vrienden zullen in dit stukjen te vergeefs het een en ander liedeken zoeken, dat zij reden hadden om in het zelve te verwachten: doch eene andere en later schikking is de reden, dat deze liederen gevoeglijkst bleven liggen;

om, in het derde en laatste deeltje, 't welk noch op het tegenwoordige, indien de Heer wil, moet volgen, geplaatst te worden. Men meent met dat derde deeltje, zoo veel men kan, spoed te maken en dus deze verzameling van Geestlijke Oden en Liederen te besluiten.

Het tegenwoordige deeltje is lang onder de pers geweest, en dat is de reden, dat men hier een en ander lied uit GELLEERT geplaatst vindt, 't welk ook in de laatste verzameling van de Heeren VAN ALPHEN en VAN DE KASTEELE vertaald gevonden wordt. Zekerlijk zou men deze stukjes uit deze verzameling hebben uitgelaten, zoo zij niet reeds gedrukt geweest waren, eer het laatste stukje van die beide Heeren het licht zag. De Uitgever heeft voorhen het voornemen gehad, om eene volledige vertaling van alle de Oden en Liederen van den uitmuntenden GELLERT aan het licht te brengen: doch de uitgegeven overzetting van den Heer GRAVE, die zeker hare verdiensten heeft, deed hem voorlang van dat voornemen afzien. Bij nader nadenken evenwel is hij tot het besluit gekomen, om eenige uitge-

zog-

zogte stukjes van dien Dichter te plaatsen: ten deele, om dat zeer vele lezers van dit werkje de vertaling van den Heer GRAVE, die ook wederom zijne bijzondere Lezers vindt, niet kennen; ten deele om genoeg te geven aan eenige muziklievende vrienden, die de uitmuntende muziek van BACH gaern bij deze liederen gebruiken wilden: waar toe de vertaling van den Heer GRAVE, die dikwijls de sylbenmaat van GELLERT veranderd heeft, niet altijd geschikt is.

Er zullen in dit deeltje eenige liederen van des Uitgevers eigen opstel voorkomen. Hij is daartoe aangemoedigd, door de goedkeuring, die de enkele proeven van zijn eigen dichtlust, in het eerste deeltje voorkomende, gevonden hebben, en hij hoopt er in het 3de deeltje noch eenigen bij te voegen.

Voords blijft zich de Uitgever, ten opzichte van zekere vrijheden, waar van hij zich met betrekking tot het rijm bediend heeft, gedragen aan het gene hij des-aangaande, in de voorreden voor het eerste deeltje, heeft aangemerkt. Hij is hier noch een stap verder gegaan, in het geven van een lied, dat geheel en al

niet rijmt : namelijk *Sinai en Golgotha* van KROSTOCK, Die zich daar aan mogt stooten, wete dat die groote Dichter in het Hoogd. aldus zij voorgegaan. Trouwens verdedigingen van dit soort van zaken, die bij ons noch nieuw zijn, worden van tijd tot tijd minder noodig, naar mate dat de voorbeelden van dezelve onder ons vermeenigvuldigen.

Men ziet ondertuschen met blijdschap, dat de begeerte na en het gebruik van geestelijke liederen, die eenige waarde hebben, van tijd tot tijd onder onze Landgenoten vermeerderd : zoo dat hier en daar gezelschappen van Muzikkundigen te samen komen, met het bepaald oogmerk, om geestlijke liederen te spelen en te zingen. Och of wij noch eens den dag beleven mogten, dat eenige allerbeste liederen, bij de oefening van den openbaren Godsdienst werden ingevoerd. Men heeft meermalen gevraagd waarom zulks niet geschied zij, bij de verandering van onze rijmpsalmen, in het jaar 1774.? Dat men er in dien tijd wel om gedacht hebbe, blijkt uit de aanspraak aan de Algemeene Staaten, bij de overgave van het nieuwvervaardigde Psalmboek, die te vinden

den is in het tweede deel der Historij van het Psalm-ge-
 zang, door wijlend den braven en geleerden VAN
 IPEREN (*), en in welke de uitgever van dit boek-
 je, uit naam van alle de afgezondenen tot de Psalm-
 verbetering, met allen nadruk om eenige Euangelij-
 sche Lieder en heeft aangehouden. Dog het schijnt
 dat men daar toe niet heeft kunnen besluiten! Moge-
 ge-

(*) Bij gelegenheid dat hier van dit werk van den Heer
 VAN IPEREN gesproken wordt, kan men niet nalaten, aan te
 merken, dat die waardige Man, in het opstellen van het
 zelve al te veel op zijn geheugen vertrouwd heeft: waar door
 hij somtijds, in het geven van de redenen der veranderingen,
 die men goedvond in de verkozene Psalmen te plaatsen,
 en in andere dingen, den bal mislaat; gelijk dat allen
 weten, die bij de verkiezing en verbetering der Psalmen zijn
 tegenwoordig geweest. Men wil hier uit evenwel geen het
 minst kwaad gevolg getrokken hebben, met betrekking tot
 het karakter van den Heer VAN IPEREN, die in zijn leven
 ieders achting verdiende, en die zich aan het nieuwe Psalm-
 boek bij uitstek heeft verdiend gemaakt en, door zijn
 vriendelijken en vreedzamen omgang, ten hoogsten aange-
 was voornaam alle zijne Ambtgenooten.

lijk zal het volgende gesichte noch eens zoo gelukkig worden !

Ondertusfchen kan elk voor zich in het bijzonder gebruik maken , van de goede geestelijke liederen die van tijd tot tijd uitkomen. Mogen dezen daar onder een klein plaatsje hebben , en gelieft het God het gebruik van dezelve te zegenen , men zal zich daar over verblijden en Gode daar voor pogen te danken.

IN ZWARE

AANVECHTING.

Wie zal mijn arme ziel verkwikken,
Daar duizend jammren mij verschrikken!
Mijn Gbd, hoe vreeslijk is de last,
Die mij, ellendig mensch! vermaat!

Waar heen zal ik mijne oogen wendē?
Ach, kon ik maar, uit mijn ellenden,
Vol schrik tot u naar boven zien;
Of gij mij noch uw hulp woudt biēn!

Verfnachten moet mijn hijgend harte!
Wie kent, wie schat naar eisch mijn smarte?
Waar heen mijn zoekend oog ook ziet,
't Ontmoet uw Vaderoogen niet.

Hoe kan, hoe kan ik tot u vluchten?
Ik kan mijn kwaad zelfs niet bezuchten!
Mijn ziel is krachtloos en verdord,
Wie maakt dat zij weer levend wordt?

Ik zoek naar troost maar vind er geenen.
Ik wilde gaarn, maar kan niet weenen:
En ween ik al, zoo schijnt het mij,
Dat alles voor u huichlen zij:

Voor u — dien ik vergeeffsch blijf zoeken!
Mij drukt de last van uwe vloeken!
Wat of mijn eind eens wezen zal?
Verschrikking dreigt mij overal!

Ik kan niet bidden, zelfs niet lezen!
Wie ben ik? wie plagt ik te wezen?
Ach, alles is mijn ziel tot schrik!
Nacht, zonde zelfs en dood ben ik.

Hoe schriklijk is uw vrucht, o zonde!
Ach, of uw hart dit vatten konde,
O zondaar! Neen. Geen mensch beseft
Het schriklijk onheil dat mij trest.

En

En noch, hoe gaern zou ik het dragen,
 Zoo 'k God mijn smerten maar mogt klagen,
 Zoo slechts zijn vriendlijk vaderoog
 Eéns op mij neerzag van omhoog!

En noch — hoe zeer ik vreeze en beve,
 Ik leef, en wie wil dat ik leve?
 Zoo God mij haatte leefde ik niet.
 Maar ach, mijn leven — welk verdriet!

Doch 't zij verdriet! zou God mij haten,
 En mij nochtans het leven laten?
 O neen, dan had hij, lang voorheen,
 Mijn hoop en leven afgesneên.

Al dekt een dikke wolk Gods zonne,
 Zij blijft nochtans altoos Gods zonne.
 Zoo moet God altoos liefde zijn,
 Hoe zeer hij ook verborgen schijn.

Ach, zeggen kan ik 't, maar — geloóven
 Hoe kan ik dat! Ach, eenen dooven,
 Die smart aan dooven openlegt,
 Is alle troost vergeeffsch gezegd.

A a

Maar?

Maar? weet hij dan niets van mijn zorgen,
 Daar niets is voor zijn oog verborgen?
 Hij — die mij zelfs mijne ooren schiep,
 Zou hij niet hooren als ik riep?

Ja zeker, ja, hij hoort mijn Klagen,
 Hij kent de smerten die mij knagen.
 Doch zoo hij ziet en hoort, waarom
 Houdt hij zich dan als doof en stom?

Maar ligt verkiest gij doof te schijnen;
 Ligt laat gij Heer, mij langer kwijnen,
 Op dat ik des te banger klaag,
 En 't licht mij eens te schooner daag.

Mistchien dat deze donkere stonden
 Mijn ziel behoeden tegen zonden,
 Die ik, wanneer mij vreugd omving,
 Vcelligt zorgloozelijk beging.

Wie kan de wijze reden weten,
 Waarom gij schijnt mij te vergeten?
 Doch — dit stillt mijne zielepijn,
 Al 't geen gij doet moet liefde zijn.

Neen,

Neen, Heer, gij zult mij niet verlaten!
 Die Jezus mint, zoudt gij dien haren?
 Al stort ik zelfs niet éénen traan,
 Nochtans ziet Gij mijn smachten aan.

Wat hebt Gij zelf eens ondervonden,
 Mijn Heiland, wat benaauwde stonden!
 Wat bitter zielsangst in den hof,
 Strekte u gelijk een worm in 't stof!

't Was God, die daar uw klagten stilde.
 Gij wildet wat uw Vader wilde.
 In 't end zonk u al de angst van 't hart,
 En blijdschap, blijdschap werd uw smart.

En nu, schoon mij dees zware lasten
 Noch harder drukten, meer vermaften;
 Noch hoop ik, in mijn ongeval,
 Dat ik den Heer eens loven zal.

Al vindt mijn schuld naauw wedergade,
 Noch blijf ik wachten op genade.
 Gij helpt den snoodsten, helpt oock mij,
 Dat maar mijn hoop standvastig zij,

Hoe lang Ge ook zwijgt in mijne nooden,
Ja, Heer! schoon Gij mij zelfs woudt dooden,
Noch wanhoopt mijne ziele niet,
Wanneer ze op uwe trouwe ziet.

Noch staat uw broederhart mij open!
Daar 't buigen hoop is, zal ik hopen!
Zoo lang als Jezus Jezus heet,
Zoo lang vertrouw ik in mijn leed!

O F

's HEILANDS
B E G R A V I N G .

Aan 't kruis verbleekt,
Daar gij bezweekt,
Voor uwe helſche kwalen,
Mogt mijn Heiland eerſt in 't graf.
Vrijen adem halen,

Een heilige ſmert
Doorvlijmt mij 't hert:
En, acht wat zal ik ſpreken,
Zie mij kloppen op mijn hert,
't Hert ſchijnt mij te breken!

Mij koopt ge vrij,
Maar Jezus — Gij
Moet al mijn onheil lijden!
Ge ondergingt den dood voor mij,
Om mij te bevrijden.

Ontvang mijn lof!
Zie mij in 't stof,
Mijn Koning, neergebogen.
Acht dat wij ons, in den dood,
In U troosten mogen.

Gij riept met kracht:
Het is volbragt!
Dus bleek dat gij uw leven,
Mijn Heiland, edelmoediglijk
Had ten zoen gegeven.

Hoogheilige daad!
Gods hoogsten raad
Moet ik verstomd vereeren!
Die mijn heil heeft uitgedacht,
Zal 't mij zelf eens leeren.

Eer hij ontsiep
 Aan 't moordhout, riep
 Hij dooden: — zij verzeent
 Kan de levensvorst dan lang
 't Graf ten proie wezen?

Nu weet ik: 'k zal,
 O dood, uw dal
 Doorwandlen zonder schroomen,
 Jezus maakte u tot het pad,
 Om bij God te komen.

U looft mijn hart.
 Doorzoek dat hart,
 En zie, hoe ik het meene.
 Ja dat ziet Gij, als ik stil,
 Dankbaar, tot u weene.

Zoo 'k u vergeet,
 Mogt Ge, in mijn leed,
 Mij voor altoos vergeten.
 Gun me uw liefde altijd op aard
 Dankbaar uit te meten.

M O R G E N Z A N G .

Mijn eerste zielzucht stijge in zang,
In lofgezag naar boven,
Om God, van wien ik 't al ontvang,
Vol liefde en dank te loven.
Dring door mijn toon,
Dring door, tot voor zijn troon,
In 't zalig hof der hoven.

O Morgenfond, wat schoon gezicht
Ontdekt gij aan mijne oogen!
Daar spreidt de zon, de bron van 't licht,
Haar glans door 's hemels bogen.
Boom, plant en dier,
't Krijgt alles nieuwen tier,
En blijf ik onbewogen?

Neen,

Neen, zachte balzem der natuur!
Neen, artsenij van 't leven,
Hebt gij mijn lichaamskrachten duur,
Mijn geesten lust gegeven:
Die lust, die kracht,
Zij Gode toegebracht,
Door dankbaarheid gedreven.

Van eene trouwe wacht gedekt,
Lag ik en sliep in vrede,
Door leed noch onheil opgewekt,
Op mijne legerstede,
Gij, Gij, ó Heer!
Zond mij uw voorzorg nêr,
Die bracht uwe engelen mede.

Wie zou het vorstelijk gezag,
Dat zoo veel zorgen prangen,
Hoe hoog men 't anders roemen mag,
Voor dit geluk verlangen!
En zulk een lot,
Is uw geschenk, o God!
Wil des mijn dank ontvangen.

Maar

Maar ach, mijn stijve tong, ó smart
Zal die uw goedheid loven?
Maar ach, mijn log, mijn steenig hart,
Hoe hef ik 't op naar boven!
Een slaauwe dank,
Een kruipend lofgezang,
Kan slechts uw roem verdooven.

Gij kent mijn hart, Gij kent mijn plicht,
Gij weet mijn onvermogen.
Vergun mij lust, en kracht, en licht,
Uit louter mededogen,
Zie op mij neêr,
Hervorm mij tot uw eer,
Dan zal ik die verhoogen.

Mijn danklied zij dan stram en stecht,
Ik durf het nochtans wagen:
Daar 't hart, wel zondig, maar oprecht,
U zelf wordt opgedragen;
En Jezus bloed
Al mijn gebrek vergoedt,
Kan ik u niet mishagen.

Ver-

Vergun mij ook, in dezen dag,
Uw goedheid te gevoelen!
Laat mij, wat ik verrichten mag,
Uw eer, mijn heil bedoelen!
Dat steeds mijn oor
Naar uw vermaning hoor,
Hoe sterk mijn driften woelen!

Dat ongelbof u nimmermeer
Mijn dank en liefde ontroove;
Noch 't helder schitteren van uwe eer,
Door zondig twijfflen, doovel
Uw Godlijk licht
Beftraal mijn zwak gezicht,
En sterk mij in 't geloove.

De wereld, die mijn welzijn haat,
Poogt mij met list te winnen;
Mijn ziel, een schuilspelonk voor 't kwaad,
Broedt flinks verraad van binnen:
Vergun mij dan
Dat mij behoeden kan,
Bewaar mij hart en zinnen.

Mijn

Mijn leven, lijf en goed staan bloot
Aan duizenden gevaren,
Berooving, rampspoed, ziekte, dood
Kan oeze dag mij baren:
Waar ik mij wend,
Bedreigt mij veel ellend:
O God wil mij bewaren!

Laat nooit de keus van mijn gemoed
Met uwe keuze strijden.
Verleen mij dankbaarheid voor 't goed,
En lijdzaamheid in lijden.
Zoo zal mijn hart,
In weelde beide en smart,
Zich in zijn God verblijden.

GOD

G O D

IN HET

O N W E D E R.

O God, hoe vreesfelijk zijt Gijt
Wie kan voor u bestaan!
De Heer is groot, en stof zijn wij!
Hij wenkt, en wij vergaan.

Hij maakt den dag ten donkren nacht,
't Heelal beeft als een riet.
't Verderf houdt om zijn troon de wacht,
En vliegt als hij 't gebiedt.

Roodgloeiend ftingert zijne hand
Den bliksem naar beneén.
En donder stort zich over 't land
In vlammen rondom heen.

Zoo

Zoo dat zelfs de aarde op haren grond
Voor 's onweërs woede beeft,
En wat om haar bewogen rond,
En in de diepte leeft.

Uw arm vol kracht erkent natuur.
Zij siddert, is vervaart.
De Hemel staat in 't rond in vuur,
En in het rond deze aard.

Wie hoedt, mij sterveling, mij stof?
Zoo hij, die boven woont,
En volken plukt als dorrend lof,
Niet gunstrijk mij verschoont.

Wij hebben een genadig Heer,
Die straffend zelfs bemint:
Hij slaat, maar hij verschoont veel meer:
Die groote menschenvrind!

K E R S T L I E D.

Op, rust, u toet

Vier blij te moe

Des Heilands feest, met dank, op schoone wijzen!

Nu past ons dank,

En lofgezangk,

Waar méè wij God, den God der liefde, prijzen!

Zing, hem ter eer:

Zoo zeer, zoo zeer

Beminde God den mensch, in zijnen zond

Wie ben ik, Heer!

Dien Gij zoo zeer,

Zoo heerlijk hoog beminde in uwen zone!

II. DEEL

B

Hij,

Hij, onverdiend,
Des zondaars vriend,
Met ons verciend, toen wij zijn haters waren,
Wordt ons gelijk,
Om 't hemelrijk
En zijne liefde op aarde te openbaren.

Ontrufft gemoed,
Zock in zijn bloed
Uw zoen bij God, en kracht tot heilig leven!
Het is niet recht
Heer, Heer gezegd,
Zoo men niet poog zijn voorbeeld na te streven.

In armé leén,
Uw vleefch en been,
Zal ik, met dank, u kleeden, lijzen, drinken
Der vromen hart,
In hunne smart,
Vertrouwen, Heer! en u daar bij gedenken!

Held, raad en kracht,
Door uwe magt
Is al wat is op aarde en in den hoogen
Uw roem verbreidt
De Christenheid,
En alle knie werde voor uw troon gebogen.
Kom,

Kom, maak God groot

Hij helpt in nood,

En wie hem zoekt, dien troost zijn naam in lijden.

Halleluja!

Halleluja!

Verloften juicht! wilt u in hem verblijden!

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

VERLANGEN.

N A A R

J E Z U S.

Hoe vurig, hoe hittig is, Heer, mijn begeren.
Om, vrij van dit lichaam, bij u te verkeerem;
U, wien ik geloove, met oogen te zien;
U, die bij uw Vader mijn zoen hebt gevonden,
Ook toen reeds, toen ik u bedroefde met zonden,
Mij dorst, ja mij dorst om mijn Jezus te zien.

Gij ziet, o Ontfermer! mijn ziel naar u smachten;
Gij telt al haar tranen; gij hoort al haar klachten:
Mijn Heiland, mijn broeder, mijn vleesch, mijn gebeent!
Ach! zie, van uw troon, op mij neer, uit den hoogen,
Zie neer op mijn weenen, met tedcr medogen,
O Gij, die eens zelve, op deze aard, hebt geweend!
Hoe

Hoe reikhalft, o Heer, van de doornige wegen
Der deugd, u de strijdende ziele hier tegen!

Hoe lang, hoe verdrietig is haar ieder uur!

Ach! of ze zich nader met u mocht vereenen!

Ach! mocht ze niet langer zoo troosteloos weenen,

Gedrukt door den last der verdorven natuur!

Ach! wanneer maakt Gij mij, die hier noch blijf dwalen,

Noch kamp met ellenden en zonden en kwalen,

Van zonden en kwalen eens ganschelijk vrij!

Ach! dat ik de hope toch nimmer ontbere,

Dat ik, in kort, eeuwig bij u triumfere,

En bij u, en in u mij eeuwig verblijf!

Hier, Jezus, hier zal ik niet lang meer mij kwellen,

Daar we ons reeds het uur te gemoete zien snellen,

Dat zich al blijjuichend de ziel tot u spoedt.

Des wil ik hier nimmer uit ongeduld klagen,

Die 't huis van uw Vader, na weinige dagen,

Betrek, en mijn Heiland daar eeuwig begroet.

Dan geeft gij voor zorgen en tranen en lijden,

Mij ruste, en volop van uw hemelsch verblijden,

Meer dan ik ooit bad, of verftond hier beneên.

Hoe heerlijk zult gij mij, mijn Jezus, dan loonen,

Dan noem ik u Broeder, Beheerscher der troonen,

En vinde u met duizenden broedren bijéên.

Mijn Jezus, hoe blij, met wat godlijk genoegen,
Zal ik mij hier boven, dan tot u verwoegen,
Om u, al aanbeddend, mijn hulde te bién.
Wat hemelsche wellust doortroomt eens dit harte,
Als gij mij onthef van mijn lijden en smarte,
Ach! ken ik noch heden, noch heden, u zien!

S I N A I

E N

G O L G O T H A.

Jehova stond op Sinai,
En alles zweeg in 't rond.
Het duffte om hem heen naar toe.
Zoo sprak de groote God:

Ik ben Jehova die u, volk!
Uit uwe ellenden riep:
Nem, nevens hem die eeuwig is,
Geen andre Godheên aan.

Maak u van 't wezen dat u schiep,
Van God, geen zinlijk beeld;
Geen beeld eens schiepels uit de zee,
Dat op de golven zwemt;

B 4

Geen

Geen beeld van iets, dat treedt op 'tstof,
En ras in stof verkeert:
Maak hem aan geene star gelijk,
Die zelf geschapen is.

Zoo, ge ooft van d'ongeschaapnen wijkt,
Zal ik uw wreker zijn,
En de overtreder zal het noch,
Aan 't late nakrooft, zien.

Maar elk die mij oprecht bemint
En mijne wet bewaart,
Voor hem, en duizenden na hem,
Is mijne ontferming groot.

Ontheflig nootf mijn grooten naam!
Denk nimmer klein van God!
Mijn naam, mijn eere naam is MEER:
Dat wil ik zondaars zijn!

Vier plechtiglijk mijn sabbatdag,
God heeft er op geruft;
Ruft ook, klim op dien dag tot God,
Met uw beschouwing, op.

Ver-

Vereer hem die u heeft geteeld,
Haar die u bragt aan 't licht.
Op dat uw loon geluk op aard,
En duurzaam leven zij.

Blufch 't vuur des toorns in uw gemoed,
En 't vuur van snoode wraak,
Vergiet het bloed uws broeders niet:
God schiep hem ook als u!

Breek nooit den duren huwlijkseed,
Dien gij voor God zelf zwoert,
Beroof uw naaften niet van 't loon
Van vlijt en eerlijk zweet.

Geef nimmer valsch getuigenis
Waar gij de rechtbank spant.
Eeledig ook den braven niet,
In zijnen goeden naam.

Begeer nooit 's naaften eigendom;
Zijn huis; zijn echtgenoot;
Noch zijnen knecht, wiens dienst hem nut;
Noch 't vee, het welk hem voedt.

Wie dit gebod niet gansch volbrengt,
Dien treffe vloek en dood.
Hij zal mijn aangezicht niet zien,
Dit zegt de God der goón!

De Godmensch hing gehecht aan 't kruis,
En neigde aanechtig 't hoofd,
En riep, voor 't laaft, met bloed bedekt:
Het is volbragt, — en stierf!

NAVOLGING

V A N

C H R I S T U S.

- „ Wat valt dit schriklijk kruis mij zwaar!
„ 'k Ben uitgeput van krachten!
„ Noch dreigt mij van alom gevaar,
„ En niemand hoort mijn klagten!
„ Ik schrei, ik roep, mijn bang gezucht
„ En naar gekerm vervult de lucht:
„ Maar nergens vind ik redder”!

Dus kermt gij, zwaarbeladen hart,
Bij nachten en bij dagen,
Als was geen smart als uwe smart,
Door iemand ooit gedragen:
Bedaar! grijp moed! hef 't hoofd omhoog,
En vest op uw Verlosfer 't oog,
En op zijn bitter lijden.

Zie

Zie 't bloedig zweet Hem, in den hof,
 Bij 't lichaam nederdruipen,
 En Hem, gelijk een worm, in 't stof,
 Van bittren zielsangst, kruipen:
 Terwijl, in zulken naren staat,
 Hem zelfs zijn leste vriend verlaat,
 Geen acht geeft op zijn smarte.

Zie hem, met smaad en spog bedekt,
 En overlaân met wonden,
 Aan 't kruis verwoed uit een gerekt,
 O ziel, om uwe zonden:
 Zie, hoe onmenschelijk, hoe wreed,
 En jood en onjood, in zijn leed!
 Hem zelfs noch uit kan jouwen.

Maar nooit deed overwicht van smart
 Hem 's Hemels trou verdenken.
 Nooit kon 't, in zijn manmoedig hart,
 't Geloofsvertrouwen krenken.
 Hij durfde God, in allen nood,
 Zelfs in de banden van den dood,
 Noch zijnen Vader noemen.

Maar

„ Maar denktge: „ Ja, die strijd was zwaar.
„ Maar wat heb ik te strijden!
„ 't Vereent zich alles met malkaar!
„ 'k Moet alles teffens lijden!
„ Ik hield in onheil meermaal stand,
„ Maar nu — belaagd aan alle kant,
„ Wat zou ik nu nog hopen?”

Bedaar, o ziel! hef 't oog omhoog,
Omhoog 't mismoedig harte,
Vest steeds op uw' Verlosfer 't oog,
En op zijn bittere smarte!
Hoe hoog uw lijden ook mag gaan,
Hem viel men noch veel zwaarder aan,
Met meer vereende krachten.

De hemel, de afgrond en deze aard,
't Was al op Hem ontfeken:
Maar Hij, met al dien last bezwaard,
Is echter nooit bezweken.
Wanneer de nood ten hoogsten kwam,
Zweeg Hij, als een geduldig lam
Nu reeds geboeid ter slachting.

Da

De nare hel, breke op Hem uit,
Met al haar zwarte magten;
De hemel, als van koper, sluit
Den doorgang voor zijn klagten;
Noch druk zijns Vaders felle haat
Hem meest, in dees benauden staat,
O ziel om uwe zonden:

Hem kwelle al wat hem kwellen kan:
Hij weet van geen verlagen.
Hij weer zijn last gelijk een man,
Gelijk een held te dragen.
Zijn vast geloof kent nooit gevaar,
Dat bleek toen Hij de moordenaar
~~Met zich ten hemel noedde.~~

Maar mogelijk denkt ge „Jezus streed
„ Een strijd van weinig uren:
„ Maar ik! hoe lang moet ik mijn leed,
„ Mijn bitter leed, verduren!
„ Mijn God hoe lang duurt mijne smart!
„ Hoe lang valt uwe hand mij hard!
„ En nook zie ik geen einde”!

Maar

Maar neen, o ziel, denk alles na,
Wat Jezus had te lijden:
Van Bethlehem tot Golgotha,
Nooit was hij vrij van strijden.
Hij was, met 's Hemels wraak belaan,
Hem schonnen hette en wereld aan,
Ruim dertig lange jaren!

Steeds maakte Hem een minder ramp
Slechts plaats voor zwaarder rampen,
En 't moeilijkst deel van zijnen kamp
Had hij het laatst te kampen:
Maar toen blonk zijn geloof ook meest,
Toen zelfs beval hij zijnen geest
Getroost in 's Vaders handen.

Bedaar dan ziel, hef 't hoofd omhoog,
Omhoog 't mismoedig harte!
Vest steeds op uw' Verlosfer 't oog,
En op zijn bittere smarte.
Hoe zwaar u ook uw lijden schijn,
Uw Heiland leed veel zwaarder pijn,
Maar bleef op God vertrouwen.

Loop

Loop uwe loopbaan met geduld,
En houd op Jezus de oogen.
De kroon die ge eens ontfangen zult
Beloont in 't eind uw pogen.
Uw Heiland die, met grooter leed,
Veel zwaarder — meerder — langer streed
Is reeds ten troon gezeten.

TOENADERING

TOT HET

AVONDMAAL.

Laat ons, Heer ! uw dood gedenken ;

't Leven vinden in uw dood !

Wil ons licht en toegang schenken !

Laat ons uwen dood gedenken ;

't Leven vinden in uw dood ,

Bij 't genot van wijn en brood !

„ Neemt het brood en eet ten leven ”,

Heer dit was uw eigen taal :

„ Ik Heb mij zelf voor u gegeven. —

„ Neemt den kelk en drinkt ten leven ”,

Heer dit was uw eigen taal ,

In den nacht , aan 't avondmaal,

Waar zou ik mij henen wenden,
 Riept gij mij, mijn Heiland, niet,
 Met mijn nooden en ellenden?
 Waar zou ik mij henen wenden,
 Wist ik, lieve Heiland! niet,
 Dat ge op zondaars nederziet.

Zwaar zijn mijne wanbedrijven,
 Mijne schuld is veel en groot:
 Maar zou ik te rugge blijven,
 Om een reeks van wanbedrijven?
 Mijne schuld zij noch zoo groot,
 Zulken zijn het die gij noodt!

Was ik beter in mijne oogen,
 Niet bederf van top tot teen,
 Gij kost mij hier niet gedogen.
 Was ik beter in mijne oogen,
 Niet bederf van top tot teen,
 Dan zondt gij mij ledig heen.

Met mijn schulden en mijn zonden,
 Koom ik des, vol waar berouw.
 Gij hebt mijn ranfoen gevonden.
 Met mijn schulden en mijn zonden,
 Koom ik dan, vol waar berouw:
 Ik heb uw woord. Gij zijt getrouw!

Ecu-

Eeuwig zal ik, de uwe wezen!

Eeuwig, eeuwig zijt gij mijn!

'k Heb nu nood noch dood te vreezen,

Eeuwig zal ik de uwe wezen!

Eeuwig, eeuwig zijt gij mijn!

Wat zou mij dan vreeslijk zijn?

U te loven, u te danken,

Steeds te leven tot uw eer:

Met oprechte vreugdeklanken,

U te loven, u te danken,

Steeds te leven tot uwe eer,

Zij nu al mijn vreugd, o Heer!

'k Weet het, ijdel was mijn pogen,

Poogde ik in mijne eigen kracht.

Maar uw eindloos alvermogen

Ondersteunt het zwakke pogen,

Helpt en sterkt de slaauwe kracht,

Van de ziel die u verwacht.

Wacht den Heer dan met vertrouwen! —

Ziel, ook dan als hij verbeidt,

Moet ge op hem uw hope bouwen.

Zulk een wachten met vertrouwen,

Zelfs wanneer de Heer verbeidt,

Strekt hem ook tot heerlijkheid.

Ja, dees keus heb ik bezworen,
Door 't gebruik van brood en wijn
Heer, wil mijn gebed verhooren,
Sterk mij in mijn keus, bezworen,
Door 't gebruik van brood en wijn,
Dan zal zij voor eeuwig zijn!

HET IS VOLBRAGT.

't Is volbragt, verlofte vromen!
't Eind is daar van al uw klagt.
't Godlijk recht heeft wraak genomen.
Gij zijt uw gevaar ontkomen.
Alles is voor u volbragt.

't Is volbragt! Al 't worfflen, klagen,
't Bloedzweet van den bangsten nagt,
't Schelden, spuwen, spotten, plagen,
Geefflen, martlen, kruishoutdragen,
Zelfs de kruisdood is volbragt!

't Is volbragt, 't geen ijdel pogen
Eeuwig was voor menschenkragt.
Jezus godlijk alvermogen
Heeft de hel haar roof ontogen:
Haleluja! 't Is volbragt!

't Is volbragt: de strijd volftreden;
De oude slang beroofd van magt.
Jezus heeft haar kop vertreden!
Ja, die kamp, voorzeid in Eden,
Ja, die zege is nu volbragt!

't Is volbragt! Gods wraak, ontsteken
Tegen Adams boes geslagt,
Is u voor altoos geweken:
Zelfs ontvangt ge recht van spreken.
Uw ransoen is opgebracht.

't Is volbragt! Het heil te voren,
Eeuwen lang, met smert gewacht,
Wordt uit Jezus dood geboren!
Abram mogt het zien noch hooren:
Wij, wij zien het! 't Is volbragt.

't Is

't Is volbragt! zit ge ooit in nooden,
Alles wat ge t' troostrijk acht,
Wordt om niet u aangeboden.
Alles, 't leven zelfs voor dooden,
Is gekoft, betaald, volbragt!

't Is volbragt, meer heil verworven,
Dan ooit mensch, ooit engel dacht.
Jezus, aan het kruis gestorven,
Heeft, voor zondaars, hoe bedorven,
Zelfs den hemel angebragt.

't Is volbragt! Wie ooit na dezen
Mijn gewis bederf verwacht,
Dit zal mijn vertronwen wezen!
'k Zal zelfs in den dood niet vreezen!
Zou ik vreezen? 't Is volbragt!

D E

ONVERANDERLIJKE

G O D,

Onafmeetbaar zijt gij, Heer
Nimmer minder, nimmer meer,
Zoo als gij u openbaart,
Nu en eeuwig, 't geen gij waart.

Eeuwig blijft ge u zelf gelijk:
Heilig, wijs, genaderijk;
Eeuwig groot van mogendheid;
Eeuwig groot van majesteit!

Uw oneindig wijd verstand
Kende al 't werk van uwe hand,
Eer 't heelal nit niet verrees,
En uw magt en wijsheid prees.

Als

Als gegoten spiegels staan
Uwe heemlen : noch vergaan
Uwe heemlen , ja 't heelal
Neigt , zoo gij 't niet houdt , ten val ,

Gij alleen blijft wat ge zijt.
Wat gij voornaamt , voor den tijd ,
Is onwankelbaar als gij ,
Goed en heilig steeds als gij .

Gij zijt , Heer ! geen menschenkind
Om te liegen : niet gezind
Als een mensch , die los van hoofd
Straks herroept wat hij belooft .

't Geen gij toezegt is gewis .
Tusschen licht en duisternis
Zweeft de mensch , dien straks berouwt ,
't Geen hij nu met ijver bouwt .

En ik zou mijn dwazen wensch ,
Gronden op een nietig mensch ? —
Zonder wijsheid en verstand ,
Bronnen graven in het zand ?

Onveranderlijke, neen!
Gij zijt mijne vreugd alleen.
Wees mijn rots, mijn burgt, mijn licht,
Eeuwig al mijn toeverzicht.

't Ga dan ook hoe 't immer ga:
't Zij de hemel valle of sta,
Niets dat ooit mijn ziel vervaart,
Zoo mij maar uw hand bewaart.

ONDERWERPING.

O Heer, mijn God, door wien ik ben en leve,
 Geef dat ik aan uw raad mij overgeve!
 Laat eeuwiglijk uw wil de mijn,
 En wat gij doet mij dierbaar zijn!

Gij, gij regeert, zijt magtig, wijs, liefdadig;
 Gij toont u, Heer, aan al uw volk genadig:
 Zou ik dan vreezen voor mijn lot?
 Gij wilt mijn heil! Gij zijt mijn God!

Van eeuwigheid woudt gij mijn lot reeds wegen,
 Wat gij bepaalt, dat strekt mij wis tot zegen.
 Gij woogt mijn heil, gij woogt mijn druk,
 En wat gij schikt, dat is geluk!

Ge-

Gelieft het u , zoo houd mij vrij van plagen;
Zoo geef mij hier veel heuchelijke dagen :
Doch , zoo 't mij niet tot voordeel zij,
Zoo blijve uw troost alleen me bij!

Gij geeft uit liefde ons stoffe tot verblijden ;
Uit liefde ook duldt gij somtijds dat wij lijden:
Zoo 'k maar niet lijde om mijne schuld ,
Zoo vrees ik niet! Gij geeft geduld!

Moet ik een goed, dat gij mij gaaft, verliezen,
En wilt gij mij een hobblig pad verkiezen,
Zoo zult gij Heer, op mijne klagt,
Mij noch versterken met uw kracht!

Misschien moet ik na weinig dagen sterven! —
Heer zoo Gij wilt! — Mag ik den hemel crven,
En die is door 't geloof reeds mijn,
Hoe kan de dood mij schriklijk zijn?

D E

W A R E

W I J S H E I D,

Waar houdt de wijsheid zich verborgen?
Wie leidt mij tot haar zetel heen?
Hier, in dit leven, vol van zorgen,
Is niets mij nut dan zij alleen.
Hier, midden in der dwazen schaar,
Is elke misflag vol gevaar!

O zeg mij toch, waar zij moog wonen!
Voor 't kostlijkst kleinood op deze aard
Zou ik haar rullen? Vorstenkroonen
Zijn mij oneindig minder waard!
Waar is zij? — De afgrond — wat verdriet! —
De zee zegt: bij mij is zij niet.

Δ)

Al had ik al het goud der aarde,
 Wat nuttigheid gaf mij die schat?
 De wijsheid wint het verre in waarde,
 Van alles wat deze aard bevat.
 Geen goud is haar in prijs gelijk:
 Wie wijsheid vindt is waarlijk rijk.

Noch zoek ik voort! Wat zou ik vreezen?
 'k Heb immers haar gerucht gehoord,
 God zelf heeft mij haar aangewezen,
 In zijne werken en zijn woord.
 Hem volg ik, die, wie 't maar begeert,
 Verstand en ware wijsheid leert.

Toen hij, aan elk der hemellichten,
 De strekking wees van zijne baan,
 De winden woog, de blikfemschichten
 Gebood wat pad zij moesten gaan:
 Toen openbaarde zijne hand
 Den menschen wijsheid en verstand.

Toen hij der waatren loop bepaalde;
 Zijn woord de kracht der baren brak;
 Zijn licht dees nieuwen kloot bestraalde,
 Toen schiep hij ook den mensch, en sprak:
 't Is wijs, te doen wat God gebiedt.
 Hij heeft verstand, die 't kwade vliedt.

VER-

VERGENOEGING.

Gij klaagt, dat u de zorgen prangen
Des stands, waar in ge armoedig leeft;
Gij streeft naar beter met verlangen,
En ziet, dat ge er vergeeffch naar streeft.

Ja klaag! God oorlooft u het klagen.
Doch denk ook teffens in uw druk,
Is dan 't geluk, dat wij bejagen,
Voor ons altijd een waar geluk?

Nooit heeft de stand, nooit hebben goeden
Den mensch standvasten vrée bereid.
De ware ruste der gemoeden,
Is deugd en vergenoegzaamheid.

Gei

Geniet wat God u toe wil voegen;
Mis willig wat gij niet geniet;
Want ieder stand heeft zijn genoeg;
En ieder stand ook zijn verdriet.

God is de Heer. Zijn gunst en zegen
Verdeelt hij naar zijn wijze magt:
Niet zoo als wij te wenschen plegen,
Maar zoo als hij het heilzaam acht.

Durft ge u vermeten om te denken,
Dat zijne liefde u gansch vergeet?
Meer dan wij waard zijn wil hij schenken,
En 't geen hij schenkt doet ons nooit leed.

Verteer dan niet uw levenskrachten,
In wrangen onvrede en in spijt.
Wil 't werk van uwen stand betrachten,
En smaak 't genot van uwen tijd.

De zorg aan God in hand te géven;
Een eeuwig heil te zien in hoop;
Dit is het pad tot rust en leven;
Heer geef mij dat ik 't vrolijk loop!

BLIJDSCHAP

B L I J D S C H A P.

D E S

G E L O O F S.

Hoe getrooft te moede,
Gever van al 't goede,
Maakt Gij mij het hart!
Gij, die al uw vromen
Drenkt uit welluststroomen;
Graag verblijdt in smart.
Nimmermeer
Laat Gij, o' Heer!
Gij, vertrooster der gewiffen,
Mij verkwikking missen.

II. DEEL.

D

Uwe

Uwe wijze schikking
Is mij tot verkwikking.
Wat gij wilt is goed.
Niets vermag mijn pogen:
Maar uw alvermogen
Ruft mij toe met moed.
Als 't heelal
Zich neigt ten val;
Als uw straffen angst verwekken,
Zult Gij mij bedekken.

Ik denk, zonder schrikken,
Aan mijn laatste snikken,
Mijn Verlosser leeft.
't Lichaam moog verderven,
Wijl hij 't mij na 't sterven,
Eeuwig wedergeeft.
Bange dood,
O laatste nood,
Doe vrij 't hart van zondaars siddren,
Wat hoef ik te siddren?

Ook

Ook ik voel, met smarte,

Zonde, die, in 't harte,

Mij met kracht bestrijdt:

Doch, uit al dit kwade,

Redt mij uw genade,

In den nood altijd.

Mijn misdaan

Ziet gij niet aan.

Nooit onthoudt gij uwen knechten

Der verloften rechten.

Dat ik in u roeme;

U mijn vader noeme;

Vrij tot u mag treên;

Da's ik, als ik sterve,

Uwen hemel erve,

Komt van u alleen!

Dat uw hand

Mij houdt in stand;

Dat gij mij behoedt voos 't kwade,

Och! doe ik genade!

Gij, die bloed en leven
Voor mij hebt gegeven,
Opdat nimmer nood
Hopeloos mij grieve,
Groot is uwe liefde,
Sterker dan de dood!
En ik, Heer,
Zou, tot uw eer,
Mij dankbaar niet in u verblijden?
U mijn hart niet wijden?

U opricht te vreezen
Moet mijn vreugd nu wezen;
Zonde mijn verdriet.
Wereldsch vergenoegen,
O dat is 't genoegen
Mijner ziele niet!
Mijn gemoed
Kan al het goed,
Waar hier heidenen naar trachten,
Rijk in u verachten.

Heeft

Heeft ooit goed der aarde

Wezenlijke waarde?

Schept het vrede in 't hart?

O wat zijn vermaken,

Waarnaar dwazen haken,

Ijdelheid en smart!

Gij verheugt,

Met ware vreugd;

Gij wilt allen die u eeren,

Eeuwig wedereeren.

Uwen hoogen vrede

Deelt gij mij hier mede,

En wat hope ik voord!

Onbegrensde tijden,

Volheid van verblijden

Hope ik, op uw woord.

Zoo veel goed

Koft Jezus bloed,

Allen die in hem gelooven.

Wie kan 't mij ontrooven?

Vol van uw genade,
Trouw gehoed voor 't kwade,
Leef ik in u blij.
Dat die vreugd mijn harte,
In de grootste smarte,
Steeds tot sterkte zij!
Zoo verblijd
Moog ik, op mijn tijd,
Eens het dal des doods doordreven,
Daar u eere geven!

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

G E M O E D S R U S T E

I N D E N

D O O D.

Haaft is 't met mijn rampen uit.
Haaft heb ik mijn leed geleden.
Als mijn God mijne oogen sluit,
Om mij van het stof te ontkleeden,
Dan, dan bergt hij, door den dood,
Mijne ziel uit allen nood.

Smert en wederwaardigheden
Blijven aan deze aard gebonden.
Rampen, zuchten of gewezen
Worden, nooit bij God gevonden.
Daar is alles vreugd en lust,
Alles Gods volmaakte rust.

D 4

'k Heb

'k Heb oprecht voor God geleefd.
'k Mag met vreugd mijn loopbaan enden.
God, die euveldaan vergeeft,
God, die zwakken hulp wil zenden,
Roept mij toe, vertrou op mij!
Zijt gij zwak, ik sta u bij!

Mijn geweten bijt mij niet.
Heb ik meenigmaal misdreven,
God, waar al mijn hope op ziet,
Heeft mij al mijn schuld vergeven.
Jezus Christus dierbaar bloed
Is de troost van mijn gemoed.

'k Mag nu ook, tot mijne vreugd,
Meenig oogenblik herdenken,
Dat God, in den strijd der deugd,
Mijnen handen hulp wou schenken:
Dat ik zelfs, met zijne kracht,
Zonden in mij t'onderbragt.

'k Ga nu, om de levenskroon,
Den verwinner opgehangen,
Uit genade, voor den troon,
Uit des Rechters hand te ontvangen.
Welk een rasverworven loon,
Op zulk strijden zulk een kroont

ster-

**Sterven? — vaak heeft mijn gemoed
Voor dat woord gebeefd te voren.
Maar wat klinkt het mij nu zoet,
Zielvertroostend in mijne ooren?
Op een stip, langs deze baan,
Blij ten leven in te gaan!**

**Aard, vaar nu voor eeuwig wel!
Vaart nu wel, mijn vrome vrienden!
't Heuglijk uurtje nadert snel,
Dat we elkander wedervinden,
In der Englen blijden drom.
Amen, Heere Jezus, kom!**

(7)

O M

G E D U R I G E

VERGEVING EN HULPE.

Ach! zal dan uw verlofte ſchaar
Nooit vrij zijn van de zonden?
Ik kamp gedurig tegen haar,
Doch word te zwak bevonden.
Ik haat haar laſt,
Maar draag hem vaſt.
Gij weet, Heer! dien ik 't klage,
Hoe moeilijk ik hem drage.

Dit ſmert, mijn God, mijn ziel veelmeer,
Dan al mijn lichaamslijden.
Ik ſtrek u veel te min tot eer,
'k Ben ongeſchikt tot ſtrijden.
Waar viel ik heen,
Zoo gij alleen
Mij, rondom in gevaren,
Zoo trou niet woudt bewaren!

Maar

Maar dit stelt mijne ziel gerust,
Doorgrondér aller harten!
Vergeven is uw vreugd en lust,
Zoo ons de zonden smarten. ←
Schoon gij het ziet,
Verdoemt ge ons niet,
Als wij, met stof omgeven,
Niet engelheilig leven.

Wij treén langt deze levensbaan,
Met wankelende gangen,
Maar zwakheén ziet gij gunstig aan;
Doet haar zelfs loon ontvangen.
Zoo 't hart maar vrij
Van boosheid zij,
Zoo wilt gij mijn gebreken,
Om Christus wil, niet wreken.

Ik weet, ik mag, op goeden grond,
Om Gods ontferming vragen.
De Middlaar van het nieuw verbond
Heeft mijne schuld gedragen.
Zou 'k schuldig staan,
Verloren gaan,
Daar ik, schoon zwak, geloove?
Wat was dan mijn geloove?

WH

Wil mij tot dezen zwaren strijd,
Steeds nieuwe krachten geven.
Zoo zal mijn ziel, van tijd tot tijd,
Meer vrij van zonde leven.
Zoo zal zij, Heer,
Mij nimmermeer
Van uwe liefde scheiden;
Zelfs niet tot kwaad verleiden.

VOOR

V O O R

BEZWAARDEN.

Gij klaagt, o ziel, in bittere smarte,
Om dat de trooster van uw harte
Van u geweken is.

Gij klaagt en roept: „o Heer, hoe lange!”
En God verbeidt en 't wordt u bange,
In uw verlaten duifternis.

„Zijn mijne zonden mij vergeven?
„Schonk God, mij zondaar, heil en leven,
„In Jezus dierbaar bloed?
„Waar vind ik van zijn geest de merken?
„Waar voel ik zijne liefde werken?
„En waar zijn troost in mijn gemoed?
„'k Hoor

„ 'k Hoor ” zegt ge, „ aamechtig en beladen,
„ Den troost der euangelijbladen,
„ Maar ik gevoel hem niet.

„ Slechts tot vermeerding mijner smarte,
„ Bid ik met een veroordeeld harte;
„ 'k Zie op tot God, maar met verdriet!

„ Langs 't pad van zijn geboôn te streven
„ Is vaak voorheen mijn vreugd en leven,
„ Mijn zielespijs geweest.

„ Thans kan ik niet één plicht betrachten.
„ Mijn ziel mist al haar levenskrachten,
„ En duisternis bedekt mijn geest.

„ Daar twijfelingen mij ontstellen,
„ Schreeuw ik van schrik en zielekwellen,
„ En mijne hulp is veer.

„ Voor mij wordt nergens rust gevonden.

„ In mijne ziel woont niets dan zonden,

„ Dan vrees, — geen liefde voor den Heer.” —

Ducht niet, o Christen, want uw smarte
Getuigt veel beter van uw harte,

Veel beter dan gij meent.

Of zou uw zwak in 't godelieven

Uw harte zoo gevoelig grieven,

Was niet dat hart met God veronst

Geen

Geen mensch weet God als God te roemen,
Noch Jezus zijnen Heer te noemen,
Dan door den geest alleen.

Hebt gij niet dezen geest ontvangen?
Hij is 't, die u naar God verlangen,
Zijn gunst doet zoeken met geweên.

Vertrou op God. Hij wil verkeeren,
Bij hen, die zijne hulp begeren,
Wier tranen hij aanschouwt.
Hij wil hun bitter klagen hooren,
Offchoon hij zich, in zijnen toren,
Een oogenblik verborgen houdt.

God deed zoo meen'gen zijner vromen,
Tot dit gevoel van zwakheid komen,
En stond hun krachtig bij.
Gij moet u zelf dus leeren kennen;
't Betrouwen op uw kracht ontwennen,
En zien wat Gods genade zij.

Opdat ze u voor zorgeloosheid hoede,
Kastijdt u zijne strenge roede;
Zendt hij u dezen laff.
Hij reinigt u als 't goud in d'oven;
Leert u zijn hulp naar waarde loven;
Zoo houdt gij, 't geen gij hebt, wel vast.

Een

Een moeder gaat haar krooft ter harte.
Zoo deert den hoogen God de smarte
 Des zondaars, die hem eert.
Uw zuchten is hem niet verborgen,
Daar hij van u, zoo ver de morgen
 Van d'avond is, uw zonden weert.

Thans valt het u om trooft wel bange,
Want geene tuchtroe valt, zoo lange
 Ze aanwezig is, ooft ligt.
Doch namaals zal zij vreedzaam geven
Vrucht van gerechtigheid en leven,
 Hem, dien zij oefent in zijn plicht.

Houd aan, breng hem uw nood voor oogen,
In 't zwakke toont hij zijn vermogen,
 Dat op zijn bijstand wacht.
Trooft u met zijn beloftenissen.
Zijn woord is waar en kan nooit missen,
 Ik sta u bij. Ik geve u kracht.

Of, recht u op, in uwe nooden.
Zeg: schoon de Heer mij ook wou dodden,
 Mijn hope op hem sta pal.
Oprechten heeft hij hulp gezworen.
En 'k weet, wil God mij eer niet hooren,
 Dat hij me op 't sterfbed hooren zal.

VOORBE-

VOORBEREIDING

T O T

S T E R V E N.

Het Choor.

Zalig, die, wanneer zij sterven,
Terstond de hemelblijdschap erven;
Die sterven in den Heer hun God!
Onwaardeerbare zaligheden,
Die wij niet kennen hier beneden,
Zijn, voor Gods troon, hun eenwig lof.
In vrede rusten zij,
Van aardsche moeite vrij,
God zij eere!
Voor 's Vaders troon,
Tot 's Vaders Zoon,
Verzelt hen eens hun arbeidsloon.

De Gemeente.

Stof rust nu bij 't stof verblijd,
Rust in 't stille graf met vrede!
Ach! kwam ook haast ons de tijd,
Tot de rust in 't graf met vrede!
Gij zijt reeds, in 's Vaders huis,
Rijk beloond voor weinig kruis.

Jezus wil 't, noch torsfen wij
't Zware kruis langs ruwe wegen:
Ook dees lasten torsten zij,
Die hier ooit de kroon verkregen:
Eindelijk komt en voert de dood
Hen en ons uit allen nood.

Jezus zelf heeft hier gestreen,
Zwaar getprft aan tegenheden;
Ach! veel meer heeft hij alleen,
Dan wij allen hier geleden:
Vesten we, in bezwaar en strijd,
Op zijn voorbeeld 't oog altijd.

Wat

Wat is 't oogenblik van druk,
 't Zwoele stondje van dit lijden,
 Bij het ongekend geluk,
 Dat ons eeuwig zal verblijden?
 Die God in volmaaktheid ziet,
 Denkt zelfs aan deze aarde niet.

O Gij, Rotssteen van ons hart,
 Gij zult ons dat heil eens schenken:
 Aanfonds na de laatste smart,
 Zult Gij 't ons, o Middlaar! schenken.
 Hoe veel troost schonk uwe hand
 Ons daar van niet reeds ten pand!

Dat wij eeuwig de uwen zijn;
 Dat gij ons eens op zult wekken,
 Laat ons, in de jongste pijn,
 Deze hoop tot troost verstrekken!
 Deel ons Heer, op onze bee,
 Meer dan wij begrijpen meê!

Ja, als wij eens, afgeslooff,
 In het graf ter ruste keeren,
 Schenkt ge ons al wat gij belooft,
 Meer, veel meer dan wij begeren:
 Want wat had gij niet volbragt,
 Toen gij riept: het is volbragt!

Het Choor.

Dank, aanbidding, lof en eere,
 Magt, wijsheid, eeuwig, eeuwig eere,
 Zij u, o Heiland, toegebracht!
 Chooren van verlosste zielen,
 Nu moet ge aanbiddend nederknielen,
 Voor 't Lam, dat voor u werd geslacht.
 Hij zonk als wij in 't graf;
 Wischt onze tranen af,
 Alle tranen!
 Het is volbragt,
 Noch dag; noch nacht,
 Wordt voor den troon van 't Lam verwacht.

De Gemeente.

Dan zien wij noch maan, noch zonne,
 Hij zelf verstrekt ons daar ter zonne,
 De Zoon van God, der englen Heer.
 't Heil, het doel van al ons weenen,
 Dat heil is ons in 't eind verschenen,
 Niet meer in 't donkre, niet van veer.

Nu

Nu weenen wij niet meer.

Het oude is nu niet meer.

Halleluja!

Hij zonk in 't graf,

Als wij in 't graf,

Wij gaan, als hij, tot God van 't graf.

STRIJD B E D E

I. N

D O N K E R E U R E N

Vader, Vader, zie het smachten,
't Snakken van mijn heigend hart
Wend U, Vader, tot mijn klachten,
Tot mijn tranen, tot mijn smart!
Of zoudt gij, o Bron van leven,
Mij al smeekend laten sneven?
Doof zijn voor mijn roumisbaar?
Eenen druppel verg ik maar!

Vader, Vader, ach! maar eenen,
Een drup verkwikking maar!
Tranen om u aan te weenen,
Kracht tot smachten, Vader, maar!
Kracht en vuur om onbezweken
In het klagen, kermen, smeeken,
Pleiten, strijden voord te gaan,
Nimmer, nimmer stil te staan!

Vader, Vader, die mijn kermen,
 Al mijn heete tranen ziet,
 Eens moet ge u in 't eind ontfermen,
 Of belooft uw Zoon dat niet?
 Gunstig antwoord op mijn klagten,
 Blijf ik onvermoeid verwachten,
 Naak ik tot u, Vader! Gij,
 Gij genaakt ook eens tot mij.

Neen. Niet eeuwig zult gij zwijgen,
 Zwijg ik, Vader, zelf maar niet.
 Neen! ik zwijg niet! Antwoord krijgen
 Moet ik eens in mijn verdriet.
 'k Zoek, tot dat gij mij bejegt,
 'k Smeek, tot dat Gij mij weer zegent,
 Mij, gelijk in vroeger tijd,
 Licht en kracht en leven zijt.

Schoon gij, zoo 't mij schijnt, uwe oogen
 Van mij afkeert houde ik moed.
 Dieper noch in 't stof gebogen,
 Schrei 'k noch grooter tranenvloed.
 Vind ik mij van troost verfteken,
 Schijnt mij al 't gevoel te ontbreken,
 Nochtans hope ik op uw woord;
 Noch schrei ik in 't donkere voord!

Hoe? Gij, de Amen, de Getrouwe
Zoudt mij voor uw voeten zien;
Zien mijn zielsangst en mijn rouwe,
En mij trooft noch bijstand bien?
Zien een diepbedroefden armen,
En U nochtans niet erbarmen?
Hem dus zien, en noch zijn hart
Niet verkwikken in zijn snart?

Alles staat in uw vermogen,
Vader, maar dit kunt gij niet!
Houdtge u al eens hard voor de oogen,
Hard zijn, Vader, kunt ge niet!
Hebt gij zelf niet duur gezworen,
't Ernstig roepen graag te hooren?
Wacht niet ieder, die gelooft,
Eens met recht de kroon op 't hoofd?

Kampen wil ik, maar niet wijken,
Sta den moeden kamper bij!
Help mij, als ik zou bezwijken,
Als 't gewisse roept in mij.
Noch veel sterker dan 't gewisse,
Roep, in mijne duisternise,
Uw gena mij toe, o Heer!
„Ik gedenke uw schuld niet meer.”

AVOND.

AVONDZUCHT.

De moede dag zakt aan de kimmén neder,
En schenkt wat leeft de zoete ruste weder.

't Wordt alles stil rondom mij heen.

De stroom ligt vlak. De schelle vogels zwijgen.

De nachtegaal zingt, in de jonge twijgen,

Zijn avondlied alleen.

Ook ik zoek rust. — Vermocid van bezigheden

Bekruipt de slaap mijn afgesloofden leden.

Maar 't hart zij vol van uwen lof —

Gij woudt mijn ziel bij uwen troost doen leven;

En onderhoud en kracht aan 't lichaam geven:

Mijn God, wat ruime stof!

Ach ken ik maar, naar eisch uw goedheid loven !
Gij weet het, Heer ! dit hart wil niet naar boven ,

Maar weet, maar kent daar bij mijn smart.
De beste dank, dien gij van mij kunt wachten,
Bestaat, helaas! in zuchten en in klagten,
„ Mijn God wat steenig hart ! ”

Maar dit is mij tot troost: mijn angstig klagen ,
Vereert gij met uw gunstrijk welbehagen.

Gij zijt om Jezus wil mijn deel. —
Ach laat mij steeds die zoete hoop verwerven:
Hoe 't dan ook ga, te slapen of te sterven
Is mij dan evenveel

B I D D E N.

Mogt ik aan God mijn nood niet klagen,
Hem niet vertrouwd om bijstand vragen,
Hoe groot was mijne ellende dan!
Als alle dingen mij begeben,
Dan noch ben ik getrooft in 't leven,
Zoo 'k maar geloovig bidden kan.

Vaak floorden zorgen mijn genoege,
En 't hart aan 't jagen en aan 't zwoegen,
Werd door geen aardfch geluk gefild. —
Doch als dees onrust in mij woelde,
Bad ik tot U, o Heer! en voelde,
Dat gij mijn smeeken hooren wilt.

Dan

Dan vond ik mij vaak , in het midden
Van 't zwaarft verdriet , gefferkt door 't bidden ,
Met vrede en trooft in 't hart vervuld ;
Dan kon ik tegen mijne rampen ,
Gelijk een held , kloekmoedig kampen ;
Dan droeg ik alles met geduld.

Als ik u aanriep in den morgen ,
Dan zwegen vaak mijn bange zorgen
In mij geheele dagen ftil :
Dan kon ik , met een vast vertrouwen ,
Mijn hope op uw beftelling bouwen ,
Mij overgeven aan uw wil

Nooit fliep ik zoo geruft zoo vredig ,
Nooit was mij 't hart van zorg zoo ledig ,
Dan als ik 't u had leeggeklaagd :
Dan dacht ik , God zal voor mij waken ,
Hij houdt het oog op al mijn zaken ,
En mijne ziel was onverfaagd.

Gij weet , hoe velen van mijn dagen ,
Ik noch met tegenspoed en plagen ,
Naar uw beftelling , worftlen moet :
Heer , gun mij maar , in tegenheden ,
Den open weg , met mijn gebeden ,
Tot uwen troon , in Jezus bloed.

Dan

Dan zal ik zelfs de zwaarste smarten,
In uwe mogentheden, tarten ;

En juichen in den grootften nood !
Want bij den Heer, op wien ik bouwe,
Aan wien ik al mijn heil vertrouwe,
Is zelfs noch uitkomst in den dood.

VERTROUWEN

OP

G O D.

God is de Rots waar op ik bou,
Mijn zoetste hope in 't leven.
Zij derven nimmer trooft in rou,
Die zich hem overgeven.

God is mijn God!
Op zijn gebod,
Wordt mijne ziele stille,
Geruft in 's Vaders wille.

Wie zou om hulp tot u niet vlien,
Gij wilt den zwakken sterken,
En hun, die biddend op u zien,
Toont Gij uw wondre werken.
Heer, groot van raad,
En sterk van daad,
Zult gij uw werk volenden,
En hulp en redding zenden.

Nooit

Nooit liet gij hem, die u bemint,
In zijn ellend verſmachten.
Als hij zijn leed op 't zwaarſte vindt ;
Wilt Gij 't met trooft verzagten.
Der vromen hart
Wordt vrij van ſmart,
En al des zondaars pogen
Zal nimmer iets vermogen.

Hoop dan mijn ziel op God in nood !
Der dwazen trooft moog wijken :
Den vromen zal, zelfs in den dood,
Gods hulp ter redding blijken
Wie immer val,
Hij, hij ſtaat pal,
Hij toont zich, in gevaren,
Een rots in 't woen der baren.

Verwerp de vaſte hope niet,
U door 't geloof gegeven.
Wie ooit om hulp tot menſchen vliedt,
Moog in den nood vrij beven.
Uw Heiland ſierf,
Hij, hij verwierf,
Voor u, aan 't kruis gehangen,
Al wat ge ooit moogt verlangen.

34

Sta pal, als 't onweer om u heen
Zich boven u verzamelt:
God helpt wie tot hem, in gebeen,
Om hulp en redding smelt.
Hij meet den tijd
Van hunnen strijd;
Hij weegt hun zielesmarte,
En wentelt die van 't harte.

Gij zijt het op wiens trou, o Heert
Ik al mijn hope stelle!
Gij weet op 't naauwst, wat ik ontbeer,
Als ik met zorg mij kwelle.
Wie zou zich niet,
In zwaar verdriet
En angsten die hem plagen,
In zulke handen wagen.

Wil mij, wat me ooit bejegenen moog,
In leed en ramp bewaren!
Tot U, mijn Helper, druipt mijn oog,
In al mijn zielsbezwaren.
Wees gij, in nood,
Zelfs in den dood,
De Rots waar op ik bouwe,
Tot ik u eens aanschouwe.

AAN DEN

S C H E P P E R,

U zal mijn lofied prijzen!

U, Vader der natuur,
Eerbiedig dankbewijzen,
In 't heuglijkst avonduur!

Met lof trede ik u tegen,
Voor al mijn vreugd en smart;
Maar — meer voor grooter zegen,
Voor een gevoelig hart!

Uwe Almagt, Heer der heeren,
Bragt alles voort wat is;
En alles blijft u eeren,
Voor zijn behoudenis.

II. DEEL.

F

U hoore ik in de stormen ;
Terwijl ik u in dau ,
In walvisch , en in woznen ,
En in elk kruidje aanschouf

En beekje , dat wij hooren ,
Daar 't langs zijne oevers glijdt ,
Ruifcht mij verrukt in de ooren ,
Dat Gij zijn Schepper zijt.

Als de avondwind van 't zuiden
Ons zagte koeltjes brengt ,
En zoeten geur van kruiden ,
Met zijne luchtjes , mengt :

Als 't woud uw lof doet rijzen ,
Zo leer ik mijnen plicht ,
En wil U staamlend prijzen ,
Die alles rijs aan 't licht.

VERNIEUWDE

K E U Z E.

Hier — onder dit geboomt,
 Waar 't helder beekje stroomt,
 Verbond ik mij weleer,
 'K Vergeet het nimmermeer,
 Voor eeuwig aan den Heer!

Hier heb ik de ijdelheid
 Oprécht vaarwel gezéid
 Hier zwoer ik, vol berouw,
 Hem eene onschénbre trouw,
 Die eeuwig duren zout!

- Wat viel die keuze zoet,
 Voor mijn ontrufft gemoed!
 Wat heuchelijken vree,
 Bragt zij, van lieverlee,
 In mijne ziele mee!

't Benaauwd geweten zweeg.
 Het hart, van zorgen leeg,
 Look op in 't blij genot,
 Der ware vrengde in God,
 Der Hemellingen lot.

De hemel werd mijn schat,
 Met al wat hij bevat.
 Ik vond aan God mijn vriend;
 Ja werd zijn eigen kind,
 Dat hij als vader miint.

Al wat de wereld geeft,
 Al wat de wereld heeft,
 Hoe kostelijk, hoe hoog,
 Men 't anders achten moog,
 Werd nietig in mijn oog!

Maar,

Maar, groote God wat smart!
 Dit onbestendig hart,
 Zoo, duur u toegeleid,
 Werde ras, door de ijdelheid
 Der wereld, afgeleid!

Nu zoek ik, vol verdriet,
 Naar troost, maar vind hem niet.
 Ik spil den bangen tijd,
 In duisternis en strijd,
 En bitter zelfsverwijt.

Of zou de Heer misschien
 Noch op mij nederzien?
 Zich wenden tot mijn klagt,
 Als ik het minst verwacht,
 Hoe zeer ik naar hem smacht?

O ja! ik ben verhoord!
 Hij zegt mij, in zijn woord:
 „Mijn kind, wees welgemoed,
 „In Jezus dierbaar bloed,
 „Is uwe schuld geboet!”

Mijn God! wat vreugd! wat dank!
Wat lof, mijn leven lang!
Geef dat ik mij nook weer
Tot mijne dwaasheid keer!
Hervorm mij tot uw eert

Hier — onder dit geboemt,
Waar 't helder beekje sroomt,
Verbind ik mij dan weer,
Gelijk ik deed weleer,
Aan uwen dienst, o-Heer!

O zonnerrijk geboemt!
O beekje, dat hier sroomt!
Herinner mij dan eed,
Dien ik zoo plechtig deed,
Wanneer ik hem vergeet

A A N

G O D.

Omhoog, mijn ziel, omhoog, tot God, mijn Heer, mijn Vader!
Omhoog, tot God, mijn vriend, mijn Helper en mijn Rader!
Voor u is, op deze aard, geen waar geluk bereid:
Gemeenzaamheid met Hem is uwe zaligheid!

Mijn God, wat smaakt dat zoet, aan u getrooft te denken!
Aan u, in 't stil gebed, zich zelf te mogen schenken!
Hoe zalig wordt het mij, als mijn zwaarmoedig hart
U kinderlijk vertrouwt al wat mij heimlijk smart!

Het best dat de aard ons geeft, de zoetste der vermaken,
Daar wijze menschen zelfs, met zoo veel drift, naar haken,
Wanneer men al, bij 't zoet van uwe gunst, beziet,
Wat is het toch? Helaas! een schim, een droom, een niet!

F 4

Ik

Ik zat voorhenen vaak naar werelds goed te zuchten;
 Ik zocht mijn hoogst geluk weleer in haar genuchten;
 Ik smachte meenigmaal naar hoogen menschenlof:
 Maar ach, het bleek mij ras: den geest voldoet geen stof!

Bij 't zoet genot, o Heer, van uwe gunst te leven,
 Dat kan mij op den duur alleen genoeg en geven:
 Te leven, door 't geloof in Jezus dierbaar bloed,
 Dat mijn behoeftig hart daar van verzeekring doet.

Wanneer, op mijn gebed, mijn zonden in mij zwijgen,
 Ik krachten tot den strijd, uit uwe kracht, mag krijgen;
 Uw geest, met mijnen geest, mij voor uw kind verklaart,
 Wat lust mij buiten dat in hemel of op aard?

O Ja, zoo ik u mis, is alles, in mijne oogen,
 Ontbloot van zijn waardij, op aarde en in den hoogen:
 En schoon men mij berooft van alles te gelijk,
 Zoo ik u maar gesiet, ben ik onschatbaar rijk.

Wat troost! Gij zijt mijn deel! dat zult gij eeuwig wezen!
 Mijn naam stond in uw boek voor de eeuwen zelfs te lezen:
 En wat nu ook gebeur, schoon zelfs deeze aard verging,
 Gij, Rotssteen van mijn hart, kent geen verandering.

AVOND.

AVONDBEPROEVING.

De dag is weer verbij! maar hoe is hij geweken?
Hoe bracht ik hem aan 't eind? is hij mij nut verstreken?
Heb ik met allen ernst het goede nagestreefd?
Slechts enkel voor mij zelf, of voor mijn plicht geleefd?

Heb ik hem, in de vrees des Heeren, aangevangen,
Met dank en met gebed? met ijverig verlangen,
Om, voor mijns Scheppers oog, niet slechts in blooten schijn,
Maar waarlijk kuisch, oprecht en 's hemels vriend te zijn?

Heb ik in het beroep, van God mij aangewezen,
Door ijver en door vlijt, hem, dezen God, geprezen?
Mij en 't gemeen gediend? elk bijgestaan in nood,
Niet slechts om menschen lof, maar om dat hij 't gebod?

Hoe heeft zich, dezen dag, mijn hart in mij gedragen?
 Heb ik, in 't eenzaam, 't oog met vreugd op God geslagen?
 Mijn ziel in hem verblijd, die op ons zuchten merkt?
 En door een vast geloof mijn hope in hem gesterkt?

Dacht ik, bij 't zoet genot der goedren van dit leven,
 Aan de Almagt die ze schiep en die ze ons wilde geven?
 Aanbad ik hem in 't stof? trof zijne gunst mij 't hart?
 Droeg ik mijn spoed met dank en met geduld mijn smart?

En hoe genoot ik 't zoet gezelschap mijner vrienden?
 Sprak ik tot eer van God, tot nut van deugdgezinden?
 Was 't ernstigt woord zelfs zagt, onschuldig zelfs mijn lach,
 En heb ik niets gezegd dat mij berouwen mag?

Zogt ik mijn gansche huis door voorzorg te verplichten,
 En door mijn voorbeeld zagt in goeddoen te onderrichten?
 Was ik ook traag tot hulp of troost in ramp en druk,
 En smaakte ik zoet vermaak in 's naastens waar geluk?

Was mij mijn misflag leed, zoo ras hij was misdreven?
 Zogt ik mijn neiging zelfs tot kwaad te wederstreven?
 En, eischt mij dezen nacht Gods vrij en wijs bevel,
 Ben ik dan zonder schroom gereed op zijn bevel?

o God,

O God, die alles weet, wat zou ik u verheelen?
Mijn zwak — mijn schuld kent gij volmaakt, in alle deelen!
Vergeef me, in Jezus bloed, mijn vaak verzuimden plicht!
Vergeef me! treed toch niet met mij in het gericht!

Ja dat belooft gij hem, die zijne zonden rouwen.
Op uw barmhartigheid blijf ik, in Hem, vertrouwen.
Op uwe wacht en zorg vertrou ik mij ook nu.
Het zij ik leef of sterf, ik sterf, ik leef voor u.

D E S

S C H E P P E R S .

L O F .

Als ik, o Schepper, uwe magt,
 De wijsheid uwer werken,
 Uw zorg, waar op het schefsel wacht,
 Eerbiedig op mag merken,
 Weet ik niet, vol bewondering,
 Hoe of ik best uw lofzang zing,
 Mijn God, mijn Heer, mijn Vader!

Mijn oog, waar heen't zich keert, aanschouwt,
 Door al de hemelbogen,
 Met zoo veel Majesteit volboud,
 Uw wonder alvermogen.
 Wie schiep de zon aan 's hemels trans?
 Wie kleeedde haar met gloed en glans?
 Wie roept het heir der starren?

Wie

Wie richt der winden streek en vaart?

Wie heet den hemel reegen?

Wie opent ons den schoot der aard,

Om ons met vrucht te zeegen?

O God, uw magt, uw heerlijkheid,

Uw goedheid zijn zoo wijd verbreed,

Zoo wijd de wolken reiken!

U predikt zonneshijn en storm,

U prijft het zand der meiren.

Wilt, roept zelfs de geringste worm,

Wilt mijnen Schepper eeren!

Mij, roept de boom die 't zwerk genaakt,

Mij, 't kruidje op 't veld, heeft God gemaakt

Wilt mijnen Schepper eeren.

De mensch, een lichaam, dat uw hand

Zoo wonderbaar bereidde;

De mensch, een geest, wiens vlug verstand

Gij tot uw kennis leidde;

De mensch, der schepslen praal en prijs,

Is zich een dagelijks bewijs,

Van uwe gunste en grootheid.

Voc

Voeg eenwig, ziele, uw lofzang!

Met zooveel stemmen samen.

Gode, onzen Vader zij de dank,

En 't groot heilal zegge, amen!

Al wat er leeft vreesze onzen Heer,

En hope op hem en geef hem eer!

Wie zou dien God niet dienen!

IN DEN

Z O M E R.

Hoe wijs, hoe schoon zijn al de dingen,
Die gij, mijn goede Schepper, maakt!
Uw trouwe voorzorg wil ik zingen,
Mijn harte klopt, mijn bezem blaakt.
Van d'opgang tot den nedergang,
Loof u mijn dankbaar lofszang.

Waar heen is 't rond mijne oogen weiden,
Maakt gij uw wonder goedheid groot.
Den kudde geeft zij ruime heiden,
En uwen menschenkinderen brood.
De worm in 't stof, de rups op 't blad,
Eet zich door uwe voorzorg zat.

Mcs

Met uwe zonne, froomt het leven
 In elke borst, in elke plant.
 De vreugd gaat door de dalen zweven,
 En 't rundvee dartelt op het land.
 Bezeeld door haren zachten gloed,
 Vermaakt de visch zich in den vloed.

Op onze velden druppelt zegen,
 Met elken koelen morgendau.
 Verfrischt door uwen zagten regen,
 Ontluikt de vrolijke landau.
 De beek, die door de dalen zwiert,
 Verkwikt den wandlaar en 't gediert.

Daar staan 'ze, die uw lof vermelden!
 Al wat ik zie prijft uwen naam,
 En bergen, dalen, wouden, velden,
 Vereenigen hun danklied faam.
 Elk ding hoe groot, hoe klein het zij,
 Is in uw zorg voldaan en blij.

Mijn ziel, verheug u in den Heere!
 Wees enkel ijver, liefde, dank!
 Uws Scheppers gunst en magt ter eere,
 Klinkte uw godvruchte cytherklank!
 Van d'opgang tot den nedergang,
 Loof hem uw dankbaar lofgezang!

VERLAN-

VERLANGEN

NAAR DEN

H E M E L.

Ach, wanneer zal ik eens komen,
Daar gij, mijn Verlosfer, zijt!
U, met uw verklaarde vromen,
Jezus, loven zonder strijd?
Mij, na zwoegen, zwerven, lijden,
In mijns Vaders huis verblijden?
Slepende uren spoedt uw loop,
De eeuwigheid is al mijn hoop!

Eeuwigheid, gij trooft van 't leven,
Sterk mijn afgemateld hart,
Vrolijk doel waar wij naar streven,
Heerlijk eind van onze smart,
Volle bron van zaligheden! —
't Lust mij, moede en mat gestreden,
Vrij van dwaling zonde en pijn,
Lieve God, bij u te zijn!

Zwaar verzogt aan alle zijden,
 Geve ik 't kwaad licht de overhand.
 Zet de geest zich al tot strijden,
 Ligt is 't zwakke vleesch vermand.
 Ach hoe bitter moet ik klagen,
 Was ik eens van 't pak ontslagen,
 Dat mij neerdrukt op deze aard,
 Als mijn ziel terf hemel staart.

Zou 'k dan niet met drift begeren,
 Om bij u eens vrij en blij,
 Dierbre Jezus, se verkeeren?
 Wanneer zegt ge eens, kom tot mij!
 Zoudt gij niet mijn tranen tellen?
 Zien mijn zuchten, zwoegen, kwellen?
 Zien, hoe 't hart naar de eeuwigheid,
 Als een hert naar water, schreit?

Spoed, o dood, dan uwe schreient
 Eenwigheid snel schielijk aan,
 Dat ik, uit mijn tegenheden,
 Haastig mag tot Jezus gaan!
 Hier is nooit aan rust te raken,
 Daar kan ik haar zoet eerst smaken!
 Daar leve ik eerst heiliglijk,
 Rein als God en 't engelenrijk.

Maar

Maar — mijn hart ! bedaar ! weest stille ,

Jezus blijft ook hier u bij. —

Hier zijt ge ook — alleen uw wille ,

Jezus , die geschiede aan mij !

Wil mij met geduld maar sterken !

Geef mij kracht tot goede werken ,

Dat ik dus voor de eeuwigheid

Blijf van uur tot uur bereid.

(22)

D E

GOEDE

G O D.

Wat is Gods goedheid waard geprezen ?
Heet hij een mensch, dien zij niet treft ?
Hoe snood ondankbaar moet hij wezen,
Die 't hart niet dankvol tot hem heft ?
Neen: breed zijn weldaan uit te meten,
Zij steeds mijn plicht, mijn werk, mijn lied.
De Heer heeft nimmer mij vergeten :
Vergeet, mijn ziel, hem des ook niet !

Wie wou mij wonderbaar bereiden ?
Die God, die mij niet noodig heeft.
Wie wou mij zoo geduldig leiden ?
Hij, bij wiens heil mijn ziele leeft.
Wie sterkt in mijn gemoed den vrede ?
Wie schoort mijn geest met nieuwe kracht ?
Wie deelt mij zooveel zegen mede ?
Is 't niet zijn arm, zoo sterk van magt !

Zie

Zie uit, mijn ziel, naar 't ander leven,
Uw toebefchorene ervenis,
Waar gij, met heerlijkheid omgeven,
God steeds zult zien, gelijk hij is.
Die hoop mag u met grond verblijden.
Ze is u ten duren prijs gekocht.
Want daarom moest de Christus lijden,
Op dat gij zalig worden mogt.

En dezen God zou ik niet eeren?
Ik zou zijn goedheid niet verstaan?
Hij zou mij raden; ik niet leeren,
Den weg dien hij mij wijft niet gaan?
Zijn wil staat mij in 't hart geschreven.
Zijn woord leert mij dien duidelijk:
'k Moet eerst aan God mijn liefde geven,
Dan, als mij zelf, aan mijns gelijk.

Dit is mijn dank, dit zijn belagen.
Ik moet volkomen zijn als hij.
Zoek ik mij zelf aldus te dragen,
Dan prijkt zijn heerlijk beeld in mij.
Leeft zijne liefde in mijne ziele,
Zij leert mij doen wat hij gebledt,
En schoon ik vaak uit zwakheid vield,
Toch heerscht in mij de zonde niet.

Dat elk van uwe liefdemerken,
Mij, Heer, toch steeds voor de oogen zij,
Om 't goede in mijne ziel te sterken! —
Dat ik u al mijn leven wij!
Zij leide mij in blijde dagen,
Zij troofte mij in tijd van noed,
En leere mij met vreugd verdragen,
Het aaklig denkbeeld van den dood.

S P O R E

TOT EBELIG

ZANG EN SPEL.

Looft den Heer, zingt hem uw psalmen,
Met eenstemmig maargezangk,
Huuwt uw godgewijde galmen
Aan klavier- en vedelklank.
Looft den Heer! geest hem uw dank,
Door het zingen van uw psalmen,
Voor zoo meenig gunstbewijs. —
Zingt zijn grooten naam ten prijs!

Bij de harp wordt God geprezen,
Van der englen blijden zangk:
En 't aanbidlijk Opperwezen
Neemt behagen, in den klank,
Van dat spel, en van dien zangk.
Laat hen, die den Heer hier vreezen,
Zingen, op der englen wijs.
Bij het speeltuig, God ten prijs.

B E D E Z A N G

VOOR DE

P R E K E.

Zend, groote Hoorder der gebeen,
In Jezus naam gebeden,
Uit loutere barmhartigheen,
Uw zegen naar beneden!
Zie ons gebrekkig bidden aan:
't Is waar wij zijn met schuld belaan,
Maar Jezus is gestorven.

Ach, mogt nu 't hooren van uw woord
Ons hart aan u verbindent!
Mocht elk, in Jezus kruis, nu voord
Zijn sterkte en blijdschap vinden!
Ach! vond men nu en lust en stof,
Tot het vermelden van Gods lof! —
O Heer geef daartoe zegen!!

IN

IN ALLE RUIM IS GOD.

Op bergen en in dalen,
En overal is God.
Waar wij ook immer dwalen,
Of zitten daar is God.
Waar mijn gedachten zweven
En zwerven daar is God.
Omlaag en hoog verlieven,
In alle ruim is God.

Zijn trouwe vaderoogen
Zien alles van nabij.
Die steunt op zijn vermogen,
Dien dekt, dien zegent Hij.
Hij hoort den jongen raven.
Hij heeft voor 't groot heelal,
Heeft zelfs voor wormen gaven,
En bloemen voor het dal.

Gij, aardrijks woest gewemel,
 Gij, die in 't water zweeft,
 Of onder zijnen hemel,
 Of in zijn hemel leeft:
 Gij, alle zijne werken
 Ontdekt, bij dag en nacht,
 In 't voeden, hoeden, sterken,
 De goedheid zijner magt.

Roemt, vrouwen: aan mijne slanke
 En rechthand is God!
 Waar 'k machteloos nederzink
 En bitter zucht is God!
 Waar trouwe vriendenhanden
 Niet redden, daar is God!
 In dood en doodsche banden,
 In alle raam is God!!

G O D S

MAGT EN VOORZORG.

God is mijn Heer.

Hij is de God der krachten.

**Heer is zijn naam, groot zijn zijn werken te achten,
En al de heemlen zijn gebied.**

Hij spreekt als Heer

En wereldstelsels worden:

**En hij beveelt, en, uit zijn stand en orden,
Keert alles tot zijn niet straks weer.**

Zijn kleed is 't licht,

En zijne keus de beste.

**Hij heerscht als God, en zijnes zetels veste
Is op de trouwe en 't recht gesticht.**

On-

Oneindig rijk,
Volzalig, nooit volprezen,
Voor de eeuwen God, om eeuwig God te wezen,
o Heer, wie is aan u gelijk!

Wat was of is,
Op aard, in zee, of hemel,
Hij weet het al! Al hun vermengd gewemel
Ligt bloot voor zijne erkentenis.

Om mij in 't rond,
Schept hij mij rust en zegen.
Hij geeft mij kracht en hulp op al mijn wegen,
En — mij en — u kent hij gegrond.

Hij 's aan mijn zij,
Waar ik mij ook begeve.
Of 'k naar de zee of naar den hemel streve:
Al waar ik ben verzelt hij mij.

Hij kent ons hart,
Gepeinen en gedachten,
'tKwaad dat wij doen en 't goed dat wij betrachten,
En eilt ter hulpe in onze smart.

Hij

Hij heeft bepaald
Wat hij mij geven woude;
Schreef in zijn boek hoe lang ik leven zoude,
Eer de aarde ooit werd door 't licht bestraald.

Niets, niets, is 't mijn,
't Zijn alles Gods geschenken.
Heer, laat mijn hart steeds dankbaar aan u denken,
Uw lof in mijne kele zijn.

Wie kent de pracht,
- Waar mede uw wondren pronken.
Elk stofken zelfs, dat ge aanzijn hebt geschonken,
Verkondigt zijnes Scheppers magt.

In gras en halm
Zien wij uw wijsheid pralen.
Gij lucht, gij zee, gij velden, bergen, dalen
Gij zijt zijn lofsied en zijn psalm.

Gij drenkt het land,
Schenkt blijdschap allerwegen,
En dag en nacht en koorn en wijn en zegen,
Ontvangen wij van uwe hand.

Geen

Geen misch, geen haif
Valt zonder uwen wille.
Mijn hart zij des, in die vertroosting, stille,
Dat uwe hand mij 't leven spaar.

Zoo God mij hoedt,
Mijn schut en hulp wil wezen,
Zoo heb ik niets in 't groot heeal te vreezen;
Zoo juich ik, schoon zelfs de afgrond woedt!

DOODS.

DOODSGEDACHTEN.

Hoe snel vervliegen mijne dagen!
Hoe ras verdwijnen mijne plagen!
Hoe vlug verzwindt al 't aardfche goed!
Straks moet ik heel de wereld derven;
Mij dunkt ik fchijn alrêe te fterven,
'k Verbleek alrêe, mij ftremt reeds 't bloed.

Heb ik eens lang genoeg gefreden,
Zoo rusten in het graf mijn leden,
Van alle fmert, van allen nood. —
Van allen ftrijd, van alle lijden,
Brengt me eens, tot eindeloos verblijden,
In' uw nabijheid, Heer, de dood.

Noch.

Nooit moet het graf mij 't hart doen lijzen,
 Gij, Jezus, doet mij weer verrijzen,
 Gij, die eens zelf verrezen zijt.
 Ik heb uw woord; uw trouw zal blijken,
 En dit doet al mijn vreeze wijken,
 In 't hachlijkst van den laatsten strijd.

Al gaf mij ook Gods welbehagen,
 Op aarde een groot getal van dagen,
 Mijn sterfuur snelt vast ijlings aan.
 't Ga mij dan wel, of 't zij mij bange,
 Gij zult, mijn ziel, (het duurt niet lange)
 Tot Jezus, uwen Heiland gaan.

'k Wil hem gelaten overgeven,
 Hoe lang of kort ik noch zal leven:
 Genoeg, ik ben in zijne hand.
 Genoeg, bij leven of bij sterven,
 'k Moet eens een koningrijk beërven,
 Omhoog in 't hemelsch vaderland.

Wel aan dan, ziel! met moed gestreden,
 En uitgehard en voordgeleden,
 De zege is zoet, is 't strijden zwaar.
 O ras is de eerkroon weggedragen,
 De dood ras in den strijd verslagen,
 Des strijd en overwin gij maar!

OP HET

O P H E T
N I E U W J A A R .

Hij roept de zon, hij scheidt de maan,
Om 't jaar daar na te tellen.
Hij brengt ons vrede en welstand aan
En heet de tijden saellen.
Hij regelt jaren, dag en nacht.
Komt laat ons saam Gods lof en magt
En weldaan blij vertellen.

O God die eeuwig, eeuwig leeft,
U zij, met dankbre tongen,
Voor 't jaar, dat weer een einde heeft,
Een vrolijk lied gezongen,
Voor leven, welvaard, troost en raad;
Voor vrede en rust; voor elke daad
Die wij door u voldongen.

Dat ook het jaar gezegend zij,
Dat ge ons op nieuw wilt geven !
Sta ons met hulp en krachten bij,
Om in uw vrees te leven !
Gij hoedt, en werkt naar lijf en geest
Der menschen heil, zoo ze eerst en meest
Naar 't rijk des hemels streven.

Laat mij, o Heer, zoo ver 't mij baat,
Des levens zoet verblijden.
Doch zoo mij vreugd of voorspoed schaad
Zoo geef mij kruis en lijden.
Versterk maar met geduld mijn hart,
En laat mij nooit in ramp en smart,
Gelukkigen benijden.

Toon Neerlands volk uw vaderhart,
Geijk in oude dagen !
Zie neer op der bedrukten smart,
Die u hun nooden klagen !
Geef spoed tot elke goede daad,
En wil, met heil en hulp en raad,
's Lands Magten onderschragen!

Laat

Dat wijsheid , recht en ware deugd

In hunne raadzaal wone!

Dat vergeefzaamheid en vreugd,

Zich door al 't land vertoone!

Dat trou en liefde bij ons zij,

Dit , lieve Vader , bidden wij,

In Christus uwen Zone.

TROOST

TROOST
DES
• EEUWIGEN LEVENS.

Na eene proef van weinig dagen,
Is ons een eeuwig heil bereid.
Daar, daar verwandelt al ons klagen
In godlijke tevredenheid.
Hier oefent zich der vromen deugd,
Die de andre wereld kroont met vreugd.

't **Is** waarheid, dat de vrome op aarde
Reeds meenig zalig uurtje smaakt;
Doch geene blijdschap, van wat waarde,
Die hier zijn heil volkomen maakt,
Hij blijft een mensch, 't gerust gemoed
Is wisselbaar als ebbe en vloed.

Na

Nu kwelt hem 's lichaams veege smerte;
 Dan 's werelds onbestuifd gerucht:
 Nu kampt eens, binnen in zijn harte,
 Een vijand die meer wint dan vlucht;
 Dan zinkt hij weer, door 's naastens schuld,
 In kommer en in ongeduld.

Hier — waar de godvrucht vaak moet lijden;
 Waar de ondeugd vaak op rozen treedt;
 Waar zich de welvaart ziet benijden;
 Waar men bedrukten licht vergeet:
 Hoe kan een mensch hier vrij van pijn,
 Bevrijd van eigen zwakheid zijn?

Hier zoek ik 't slechts, 't wordt daar gevonden,
 Daar zal ik, heilig en omstraald,
 Al 't godlijk schoon der deugd doorgronden,
 Waar bij geen andre schoonheid haalt.
 Den God der liefde zal ik zien,
 Hem eeuwig liefde en hulde bien.

Daar zal de wijl der Albeschikking
 Mijn welvaart wezen en mijn lust,
 't Vol op der zaligste verkwikking
 Mijn ziel verblijden, in Gods rust.
 Daar doet steeds nieuwe heilwinst mij
 Gevoelen, dat ik eeuwig zij.

Daar zal ik in helder licht betraachten,
 Wat hier op aarde donker schein;
 Dat wonderbaar en heilig achten,
 Wat niemand doorzag hier beneen.
 Daar peinst mijn ziel, met lof en dank,
 De schikking in haar samenhang.

Daar zal ik voor den rijkstroon dringen,
 Waar God mijn heil zijn zitplaats nam.
 Een heilig, heilig, heilig zingen,
 Ter eere van 't geflachte lam.
 En Cherubstem en Serafistem
 En al de heemlen loven Hem.

Daar zal ik, met der engelen scharen,
 Gelijk in licht en reinheid staan,
 En 't nooitgestoord geluk ervaren
 Met heiligen heilig om te gaan.
 Daar wordt, tot eeuwige geneugt,
 Hun heil mijn heil, hun vreugd mijn vreugd.

Daar zal ik hem mijn dank betalen,
 Die mij den heilweg wijzen wou,
 En hem, zelfs miljoenenmalen,
 Noch zeggen voor zijn liefde en trouw.
 Daar zie ik mijn trouwen vriend op aard
 In 't zalig engelenheir geschaard.

Daar

Daar roept — O mogt mij God dit geven! —
Een zalige licht ook tot mij,
„ Wees wellevom ! gij hebt mij 't leven ,
„ De ziele mij behouden , — Gij!! ”
O God wat zaligheid ! hoe groot!
Een ziel te redden van den dood!

Wat zijt gij , ondermaansche kwalen ,
Geleken met de majesteit ,
Die ons hier boven zal omstralen ,
Van eeuwigheid tot eeuwigheid .
Als niets ! een oogenblik van druk
Is niets bij 't eindeloos geluk !

L I E D E R

VAN DE

ODEN EN LIEDEREN.

1	In zware aanvechting.	Bl. 1
	Uit LAVATER, <i>Zweites funftzig</i> . No. 8.	
2	Op 's Heilands begraaving.	7
	Uit C. F. NEANDERS <i>Geiftl. Lieder</i> . bl. 36.	
3	Morgenzang.	10
4	God in het Onweder.	15
	Uit J. P. UZ, <i>samtl. Poët. Werke</i> , Karlsruhe 1776. bl. 290.	
5	Kerstlied.	17
	Uit C. F. GELLERT, <i>Geiftl. Oden und Lieder</i> , Leipz. 1763. bl. 109.	
6	Verlangen naar Jesus.	20
	Uit LAVATERS 50. <i>Chr. Lied</i> , No. 23.	
7	Sinai en Golgotha.	23
	Uit KLOPSTOCK II. 96.	
8	Navolging van Christus.	27
9	Toenadering tot het Avondmaal.	33
		10 Het

10	Het is volbragt.	Bl. 37
11	De onveranderlijke God. Uit J. A. CRAMER. bl. 47.	40
12	Om onderwerping. Uit GELLERT, bl. 152.	43
13	Om waare Wijsheid. Uit CRAMER, bl. 128	45
14	Vergenoeging. Uit GELLERT, bl. 91.	47
15	Blijdschap des Geloofs. Uit C. F. NEANDER. bl. 21.	49
16	Gemoedsruste in den dood. Gedeeltelijk en van verre gevolgd door J. G. KRAH, <i>nene Geestl. Lieder</i> No. 14.	55
17	Om gedurige vergeving en hulpe. Uit MUNTER, <i>Geistl. Lieder</i> bl. 39.	58
18	Voor bezwaarden. Uit GELLERT, bl. 143	61
19	Voorbereiding tot sterven. Uit KLOPSTOCK, I. 15.	69
20	Strijdbede in donkere uren. Uit LAVATER, <i>Zweites</i> 50. No. 5.	70
21	Avondzigt.	73
22	Bidden.	75

23	Vertrouwen op God.	bl. 78.
	Uit C. C. STURM, <i>Lieder und Kirchengesänge</i> , Hamburg 1780. bl. 22.	
24	Aan den Schepper.	81
	Uit den <i>Deutschen Merkur</i> .	
25	Vernieuwde keuze.	83
26	Aan God.	87
27	Avond beproeving.	89
	Uit GELLERT, bl. 13.	
28	Des Scheppers lof.	92
	Uit GELLERT, bl. 62.	
29	In den Zomer.	95
	Uit C. C. STURM. bl. 87.	
30	Verlangen naar den Hemel.	97
	Uit LAVATER, 50 <i>Chr. Lieder</i> No. 49.	
31	De goede God.	100
	Uit GELLERT, bl. 34.	
32	Spore tot heilig zang en spel.	103
33	Bedezing voor de Preke.	104

Beide deze stukjes hebben gedien'd bij de Orgelinwijzing te Apeldoorn, en zijn hier met eenige verandering geplaatst, vooral om gebruikt te worden bij de schoone Muzijk, die de Heer COLIZZI, bij die gelegenheid, op dezelve gesteld heeft.

34	In alle ruim is God.	105
	Uit C. C. STURM, <i>gesangbuch für gartenfreunde</i> No. 105.	
35	Gods magt, en voorzorg.	107
	Uit GELLERT, bl. 78.	
36	Doods gedagten.	111
	Uit LAVATER, 50 <i>Chr. Lieder</i> No. 35.	
37	Op het Nieuw Jaar.	113
	Uit GELLERT, bl. 154.	
38	Trooft des eeuwigen levens.	116
	Uit GELLERT, bl. 158.	

